

1.4 Luftrumsklassning

I svenskt FIR/UIR tillämpas luftrumsklassning (ATS-luftrum) i enlighet med Annex 11 kap 2 mom 2.6 och Appendix 4. Omfattningen av flygtrafikledningstjänst samt grundkraven för flygning inom respektive luftrumsklass framgår av tabellerna på följande sidor.

1.4 ATS airspace classification

Within Sweden FIR/UIR, ATS airspace classification is applied in accordance with Annex 11 Chapter 2 para 2.6 and Appendix 4. Air traffic services provided and basic requirements for flight within each airspace class are shown in the tables on the following pages.

Luftrumsklasser - Dager

Luftrums-klass	Typ av flygning	Separation	Tjänst	VMC-minima (flygsikt och avstånd från moln)	Hastighets-begränsning	Oavbruten dubbelriktad radio-förbindelse krävs	Klar-ering krävs	
KONTROLLERAT LUFTRUM	A*	Endast IFR	Alla luftfartyg	Flygkontrolltjänst	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	Ja	Ja
	B*	IFR	Alla luftfartyg	Flygkontrolltjänst	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	Ja	Ja
		VFR	Alla luftfartyg	Flygkontrolltjänst	8 km på och över FL 100/10 000 ft AMSL**** 5 km under FL 100/10 000 ft AMSL**** Fritt från moln.	Ej tillämpligt	Ja	Ja
	C	IFR	IFR från IFR IFR från VFR	Flygkontrolltjänst	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	Ja	Ja
		VFR	VFR från IFR	1) Flygkontrolltjänst för separation från IFR 2) VFR/VFR: Trafikinformation och på begäran, trafikrådgivning	8 km på och över FL 100/10 000 ft AMSL**** 5 km under FL 100/10 000 ft AMSL**** Avstånd från moln 1500 m horisontellt, 300 m (1000 ft) vertikalt	250 kt IAS under FL 100/10 000 ft AMSL****	Ja	Ja
	D*	IFR	IFR från IFR	Flygkontrolltjänst, samt trafikinformation om VFR och, på begäran trafikrådgivning	Ej tillämpligt	250 kt IAS under FL 100/10 000 ft AMSL****	Ja	Ja
		VFR	Ingen	Trafikinformation om IFR och, på begäran trafikrådgivning	8 km på och över FL 100/10 000 ft AMSL**** 5 km under FL 100/10 000 ft AMSL**** Avstånd från moln 1500 m horisontellt, 300 m (1000 ft) vertikalt	250 kt IAS under FL 100/10 000 ft AMSL****	Ja	Ja
	E	IFR	IFR från IFR	Flygkontrolltjänst, samt trafikinformation om VFR om möjligt	Ej tillämpligt	250 kt IAS under FL 100/10 000 ft AMSL****	Ja	Ja
		VFR	Ingen	Trafikinformation om möjligt	8 km på och över FL 100/10 000 ft AMSL**** 5 km under FL 100/10 000 ft AMSL**** Avstånd från moln 1500 m horisontellt, 300 m (1000 ft) vertikalt	250 kt IAS under FL 100/10 000 ft AMSL****	Nej	Nej
	F*	IFR	IFR från IFR om möjligt	Flygrådgivningstjänst och flyginformationstjänst	Ej tillämpligt	250 kt IAS under FL 100/10 000 ft AMSL****	***)	Nej
		VFR	Ingen	Flyginformationstjänst	Samma som luftrumsklass G, se nedan	250 kt IAS under FL 100/10 000 ft AMSL****	***)	Nej
	G	IFR	Ingen	Flyginformationstjänst	Ej tillämpligt	250 kt IAS under FL 100/10 000 ft AMSL****	***)	Nej
		VFR	Ingen	Flyginformationstjänst	8 km på och över FL 100/10 000 ft AMSL**** 5 km under FL 100/10 000 ft AMSL**** Avstånd från moln 1500 m horisontellt, 300 m (1000 ft) vertikalt	250 kt IAS under FL 100/10 000 ft AMSL****	***)	Nej
					På och under den högsta av 900 m (3000 ft) AMSL eller 300 m (1000 ft) AGL:	250 kt IAS under FL 100/10 000 ft AMSL****	***)	Nej
					5 km fritt från moln, sikt till marken eller vattnet			
3 km **), fritt från moln, sikt till marken eller vattnet	140 kt IAS							

* Luftrumsklasserna A, B, D och F används inte i svenskt FIR/UIR. Undantag: se ENR 1.4-6 anm 3 och 4.

** Inom trafikvarv med flygplatsen i sikte: 1.5 km. För flygning med helikopter i Sverige kan det finnas andra bestämmelser i Transportstyrelsens författningssamling.

***) Krav anges på sidan ENR 1.4-6.

****) När genomgångshöjden är lägre än 10 000 ft över havsytans medelnivå (AMSL), bör flygnivå 100 användas.

ATS airspace classification - Daylight

	Class	Type of flight	Separation provided	Service provided	VMC visibility and distance from cloud minima	Speed limitation	Radio communication requirement	Subject to an ATC clearance
CONTROLLED AIRSPACE	A*	IFR only	All aircraft	Air traffic control service	Not applicable	Not applicable	Continuous two-way	Yes
	B*	IFR	All aircraft	Air traffic control service	Not applicable	Not applicable	Continuous two-way	Yes
		VFR	All aircraft	Air traffic control service	8 km at and above FL 100/10 000 ft AMSL**** 5 km below FL 100/10 000 ft AMSL**** Clear of cloud	Not applicable	Continuous two-way	Yes
	C	IFR	IFR from IFR IFR from VFR	Air traffic control service	Not applicable	Not applicable	Continuous two-way	Yes
		VFR	VFR from IFR	1) Air traffic control service for separation from IFR 2) VFR/VFR: traffic information and traffic advisory on request	8 km at and above FL 100/10 000 ft AMSL**** 5 km below FL 100/10 000 ft AMSL**** 1500 m horizontal; 300 m vertical distance from cloud	250 kt IAS below FL 100/10 000 ft AMSL****	Continuous two-way	Yes
	D*	IFR	IFR from IFR	Air traffic control service including traffic information about VFR flights and traffic advisory on request	Not applicable	250 kt IAS below FL 100/10 000 ft AMSL****	Continuous two-way	Yes
		VFR	Nil	Traffic information about IFR flights and traffic advisory on request	8 km at and above FL 100/10 000 ft AMSL**** 5 km below FL 100/10 000 ft AMSL**** 1500 m horizontal; 300 m vertical from cloud	250 kt IAS below FL 100/10 000 ft AMSL****	Continuous two-way	Yes
	E	IFR	IFR from IFR	Air traffic control service and traffic information about VFR as far as practical	Not applicable	250 kt IAS below FL 100/10 000 ft AMSL****	Continuous two-way	Yes
		VFR	Nil	Traffic information as far as practical	8 km at and above FL 100/10 000 ft AMSL**** 5 km below FL 100/10 000 ft AMSL**** 1500 m horizontal; 300 m vertical distance from cloud	250 kt IAS below FL 100/10 000 ft AMSL****	No	No
	F*	IFR	IFR from IFR as far as practical	Air traffic advisory service; flight information service	Not applicable	250 kt IAS below FL 100/10 000 ft AMSL****	***)	No
VFR		Nil	Flight information service	See airspace class G	250 kt IAS below FL 100/10 000 ft AMSL****	***)	No	
G	IFR	Nil	Flight information service	Not applicable	250 kt IAS below FL 100/10 000 ft AMSL****	***)	No	
	VFR	Nil	Flight information service	8 km at and above FL 100/10 000 ft AMSL**** 5 km below FL 100/10 000 ft AMSL**** 1500 m horizontal; 300 m vertical distance from cloud	250 kt IAS below FL 100/10 000 ft AMSL****	***)	No	
				At and below 900 m (3000 ft) AMSL or 300 m (1000 ft) AGL whichever is higher: 5 km, clear of cloud and in sight of ground or water	250 kt IAS below FL 100/10 000 ft AMSL****			
				3 km **), clear of cloud and in sight of ground or water	140 kt IAS			

* Airspace classes A, B, D and F are not used within Sweden FIR/UIR. Exceptions: see ENR 1.4-6 note 3 and 4.

**) In the traffic circuit with aerodrome in sight: 1.5 km. Helicopters flying in Sweden may have other conditions noted in The Swedish Transport Agency's code.

***) Requirements are shown on page ENR 1.4-6.

****) When transition altitude is lower than 10 000 ft AMSL, FL 100 should be used.

Luftrumsklasser - Mörker

Luftrums-klass	Typ av flygning	Separation	Tjänst	VMC-minima (flygsikt och avstånd från moln)	Hastighetsbegränsning	Oavbruten dubbelriktad radioförbindelse krävs	Klarering krävs	
KONTROLLERAT LUFTRUM	A*	Endast IFR	Alla luffartyg	Flygkontrolltjänst	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	Ja	Ja
	B*	IFR	Alla luffartyg	Flygkontrolltjänst	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	Ja	Ja
		VFR	Alla luffartyg	Flygkontrolltjänst	8 km Fritt från moln	Ej tillämpligt	Ja	Ja
	C	IFR	Alla luffartyg	Flygkontrolltjänst	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	Ja	Ja
		VFR	Alla luffartyg	Flygkontrolltjänst	8 km Avstånd från moln 1500 m horisontellt, 300 m (1000 ft) vertikalt	250 kt IAS under FL 100/ 10 000 ft AMSL****	Ja	Ja
	D*	IFR	Alla luffartyg	Flygkontrolltjänst	Ej tillämpligt	250 kt IAS under FL 100/ 10 000 ft AMSL****	Ja	Ja
		VFR	Alla luffartyg	Flygkontrolltjänst	8 km Avstånd från moln 1500 m horisontellt, 300 m (1000 ft) vertikalt	250 kt IAS under FL 100/ 10 000 ft AMSL****	Ja	Ja
	E	IFR	Alla luffartyg	Flygkontrolltjänst	Ej tillämpligt	250 kt IAS under FL 100/ 10 000 ft AMSL****	Ja	Ja
		VFR	Alla luffartyg	Flygkontrolltjänst	8 km Avstånd från moln 1500 m horisontellt, 300 m (1000 ft) vertikalt	250 kt IAS under FL 100/ 10 000 ft AMSL****	Ja	Ja
	F*	IFR	IFR från IFR om möjligt	Flygrådgivningstjänst och flyginformationstjänst	Ej tillämpligt	250 kt IAS under FL 100/ 10 000 ft AMSL****	***)	Nej
		VFR	Ingen	Flyginformationstjänst	Samma som luftrumsklass G, se nedan	250 kt IAS under FL 100/ 10 000 ft AMSL****	***)	Nej
	G	IFR	Ingen	Flyginformationstjänst	Ej tillämpligt	250 kt IAS under FL 100/ 10 000 ft AMSL****	***)	Nej
VFR		Ingen	Flyginformationstjänst	8 km Avstånd från moln 1500 m horisontellt, 300 m (1000 ft) vertikalt	250 kt IAS under FL 100/ 10 000 ft AMSL****	***)	Nej	
				På och under den högsta av 900 m (3000 ft) AMSL eller 300 m (1000 ft) AGL:				
				8 km **), fritt från moln, sikt till marken eller vattnet	250 kt IAS			

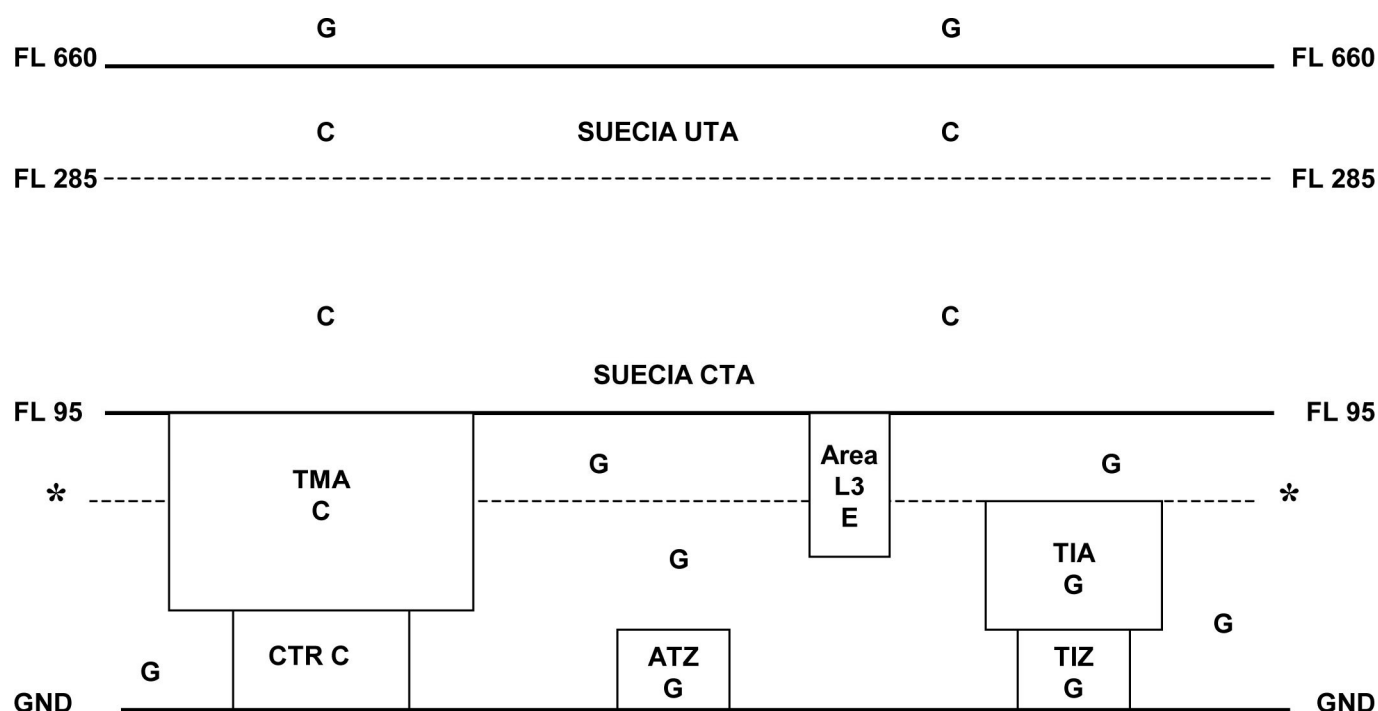
* Luftrumsklasserna A, B, D och F används inte i svenskt FIR/UIR. Undantag: se ENR 1.4-6 anm 3 och 4.
 **) För flygning med helikopter i Sverige kan det finnas andra bestämmelser i Transportstyrelsens författningssamling.
 ***) Krav anges på sidan ENR 1.4-6.
 ****) När genomgångshöjden är lägre än 10 000 ft över havsytans medelnivå (AMSL) bör flygnivå 100 användas.

ATS airspace classification – Darkness

	Class	Type of flight	Separation provided	Service provided	VMC visibility and distance from cloud minima	Speed limitation	Radio communication requirement	Subject to an ATC clearance
CONTROLLED AIRSPACE	A*	IFR only	All aircraft	Air traffic control service	Not applicable	Not applicable	Continuous two-way	Yes
	B*	IFR	All aircraft	Air traffic control service	Not applicable	Not applicable	Continuous two-way	Yes
		VFR	All aircraft	Air traffic control service	8 km Clear of cloud	Not applicable	Continuous two-way	Yes
	C	IFR	All aircraft	Air traffic control service	Not applicable	Not applicable	Continuous two-way	Yes
		VFR	All aircraft	Air traffic control service	8 km 1500 m horizontal; 300 m vertical distance from cloud	250 kt IAS below FL 100/ 10 000 ft AMSL****	Continuous two-way	Yes
	D*	IFR	All aircraft	Air traffic control service	Not applicable	250 kt IAS below FL 100/ 10 000 ft AMSL****	Continuous two-way	Yes
		VFR	All aircraft	Air traffic control service	8 km 1500 m horizontal; 300 m vertical distance from cloud	250 kt IAS below FL 100/ 10 000 ft AMSL****	Continuous two-way	Yes
	E	IFR	All aircraft	Air traffic control service	Not applicable	250 kt IAS below FL 100/ 10 000 ft AMSL****	Continuous two-way	Yes
		VFR	All aircraft	Air traffic control service	8 km 1500 m horizontal; 300 m vertical distance from cloud	250 kt IAS below FL 100/ 10 000 ft AMSL****	Yes	Yes
	F*	IFR	IFR from IFR as far as practical	Air traffic advisory service; flight information service	Not applicable	250 kt IAS below FL 100/ 10 000 ft AMSL****	***)	No
VFR		Nil	Flight information service	See airspace class G	250 kt IAS below FL 100/ 10 000 ft AMSL****	***)	No	
G	IFR	Nil	Flight information service	Not applicable	250 kt IAS below FL 100/ 10 000 ft AMSL****	***)	No	
	VFR	Nil	Flight information service	8 km 1500 m horizontal; 300 m vertical distance from cloud	250 kt IAS below FL 100/ 10 000 ft AMSL****	***)	No	
				At and below 900 m (3000 ft) AMSL or 300 m (1000 ft) AGL whichever is higher: 8 km **, clear of cloud and in sight of ground or water	250 kt IAS			

* Airspace classes A, B, D and F are not used within Sweden FIR/UIR. Exceptions: see ENR 1.4-6 note 3 and 4.
 **) Helicopters flying in Sweden may have other conditions noted in The Swedish Transport Agency's code.
 ***) Requirements are shown on page ENR 1.4-6.
 ****) When transition altitude is lower than 10 000 ft AMSL, FL 100 should be used.

ATS Airspace classification

* Högsta av 5000 ft AMSL/3000 ft AGL (se Anm 2)

Highest of 5000 ft AMSL/3000 ft AGL (see Note 2)

Anmärkningar:

- Inom TIA och TIZ krävs färplan och dubbelriktad radioförbindelse med ATS samt att rapportera avsedda manövrer.
- Inom luftrumsklass G krävs färplan och dubbelriktad radioförbindelse med ATS över den högsta av 5000 ft AMSL eller 3000 ft AGL vid VFR-flygning under mörker samt vid IFR-flygning.
- RØNNE TMA:
1500 ft AMSL – 4500 ft AMSL: Luftrumsklass D.
4500 ft AMSL – FL95: Luftrumsklass E.
- KASTRUP CTR (delvis belägen inom Sweden FIR, Malmö AOR) och RØNNE CTR: Luftrumsklass D.
- För VFR-flygning över FL 195 erfordras särskilt tillstånd från Transportstyrelsen (se ENR 1.2 mom 1.4 och mom 1.5).

Notes:

- Within TIA and TIZ, flight plan and two-way radio communication with ATS is required. Intended manoeuvres shall be reported to ATS.
- Within class G airspace, flight plan and two-way radio communication with ATS is compulsory above 5000 ft AMSL or 3000 ft AGL whichever is higher, for VFR flight in darkness and for IFR flight.
- RØNNE TMA:
1500 ft AMSL – 4500 ft AMSL: Class D airspace.
4500 ft AMSL – FL95: Class E airspace.
- KASTRUP CTR (partly situated within Sweden FIR, Malmö AOR) and RØNNE CTR: Class D airspace.
- VFR flight above FL 195 requires special permission from the Swedish Transport Agency (see ENR 1.2 para 1.4 and para 1.5).